

érintik. Pedig úgy véljük, még azok is, a kiket a béke vágya még mindig nem hatott át, akkor járnak el helyesen, ha a dolog érdemével, a béketörekvések jelentőségével kilátásaival, feltételeivel foglalkoznának, mert gyanakvással, ugratással az ellenzék csak magának árt. A nemzeti munkapártnak sem őszinte békevágát, sem erejét és egységét ezek a pletykák nem érintik.

Ünnep után kitelepítik a városi közkórházat.

(Saját tudósítónktól.) Csütörtöki számában megírta a *Délmagyarország*, hogy az új kórház felépítése ismét halasztást szenvedett. Pedig már a közvélemény évek óta sürgeti az új közkórház létesítését. Ennek hatása alatt a tervek is elkészültek, a költségek is elő vannak irányozva és az ügy mégis csak húzódik. Ennek oka, mint ugyancsak már megírtuk, a miniszter minapi leiratában rejlik, amely a 800.000 korona kért segély megadásáról, nem tesz határozott említést. Enélkül pedig az építkezést megkezdeni nem lehet, mert a város több anyagi áldozatot nem hozhat, mint mennyit e célra előirányzott. Így az építkezés megkezdése ismét kitolódott és ezáltal újabb terhek szakadnak a város nyakába, mert a régi kórházban az állapotok annyira tarthatatlanok, hogy a betegeket még egy évig is ott ápolni teljesen lehetetlen.

Elég szegény, hogy egy középületet, olyan stádiumba hagytak jutni, hogy minden ottan töltött nap, *életveszélyt* jelent. Ez a dolog köztudomású ugyan, még se történt meg a mai napig se az intézkedés, hogy a betegek biztos fedél alá jussanak. A tanács elhatározta ugyan, hogy az új kórház felépüléséig úgy segít a bajon, hogy a mostani kórház szomszédságában helyiségeket bérelnek ki s az egészségtelen termeket oda kitelepítik. *Ez a kitelepítés nagyon sürgős.* Legalább is van olyan sürgős, mint például a fogadalmi templom fölépítése, *mert már csak napok kérdése, hogy a rozoga épület mikor fog összeomlani.*

Legelőször is a belügyorvosi és a bujakóros osztályokat kell kitelepíteni. Ennek a két osztálynak három hatalmas kórterme a kórház legrégebbi épületének földszinti részén van elhelyezve. Hogy ezek a helyiségek milyenek, arra nézve álljon itt először is az a helyszínrajzi fölvétel, *hogy mind a*

három terem padozatának nivója lejjebb fekszik az utcai gyalogjáró nivójánál. Ez azt eredményezi, hogy a falak annyira nedvesek és penészesek, hogy a vakolat szinte lerohad róluk. A termék levegője egészségtelen, dohos és a fűtés teljesen kárbavész. *Mindez még hagyján!* Néhány helyen ugyanis már a téglák is kipotyognak a megrepedezett falakból, a plafon pedig csöndben leszakadási hajlamokat árul el. Az emeletre már föl se mernek járni az orvosok, az már üresen áll régen, de a földszinti boltozatot, a lépcsőház tetejét *oszlopokkal kellett föltámasztani*, mert összeomlással fenyegetett.

Most tavasszal, ha az eszések megindulnak, teljesen tarthatatlan lesz a helyzet. Az omladozó falaknak, a foltozott tetőnek csak épen egy jó záporra van szükségük és az épületből olyan romhalmaz lesz egy-kettőre, hogy a régészek se mondják meg, hogy ott valaha városi közkórház állt. A kitelepítési munkálatokhoz tehát nyomban neki kell látni, mert ha már ma elkezdik, akkor is majdnem késő. Annál si inkább meg lehet kezdeni a munkálatokat, mert a kórház közelében levő Pacsirta-utcában bérelt már ki a város helyiségeket, a betegek pedig bizonyára nem fognak visszakiváncolni a nedves, dülledező, dohos levegőjű termekbe. Hír szerint, a kitelepítést *az ünnepek után* már meg is kezdik.

Anglia terjeszkedik. Bécsből jelentik: Az *Egyptien Gazette* nyilvánvalóan jó forrásból jelenti, hogy mindjárt a Balkán-háború befejezése után létesíteni fogják az Alexandria kikötőjében *rég tervezett angol torpedószázad-állomást.* Tervezve van továbbá, hogy a régi erődítéseket védhető állapotba helyezték és hogy *Ras Eltin* mellett a világítótorony környékén új hatalmas erősséget építsenek. Az athéni „Amprosz” arról értesül, hogy *Alexandriát lassanként hadikikötővé akarják átalakítani a nagy cirkáló egységek számára.* Az angol kormány ez elhatározását bizonyítéknak lehet tekinteni arra, hogy Anglia nem akarja megtartani Ciprusz szigetét, melyet Egyiptom és a Szuezi-csatorna védelme szempontjából foglalt el. Egy francia részvénytársaság a Dardanella—Szmirna vasuti vonal építésére és üzemeltetésére szóló koncessziót igyekszik szerezni.

A szép hölgy nem olvasta tovább, hanem tágranyilt szemekkel, falféher arccal bámult Renére . . . Szemei fájdalmasan, félelmetesen, eszelős bánatban csillogtak . . . A gyermek egész testében reszketett ijedében. Segítségért akart kiáltani, mikor az ajtó hirtelen felnyílt s a küszöbön egy férfi jelent meg.

— Papa! Papa! — kiáltá a kicsi, a belépő felé szökve, akinél ösztönszerűleg az apai védelmet kereste. — — —

Az anya lázas türelmetlenséggel róta lenn az arisztokratikus csendes, néma utca kövezetét. Lelkében váltakozva égeit a remény s a kétségbeesés. Olykor eltorzult arccal meg-megállt s föltekintett a második emelet csillogó ablakaira. Majd ismét a kapu elé sietett, gyötörve vágytól felszaladni és lehozni gyermekét. Miért nem jön? Mit csinál ott fenn e titokzatos fal mögött? . . . Végre fölnyílt a kapu és megjelent a kicsi . . . Tétován, találmomra lépegetett, mert látását elvakították a bőségesen arcára pergő könyvek. Anyja elébe rohant:

— Drágám . . . drágám, bántottak?

Karjaiba kapta s úgy cipelte tova, mint egy drága zsákmányt. A kicsi reszketve bujt a keblére és szepegő sirással egyre csak ezt ismételte:

— Menjünk, mama . . . menjünk . . .

Az anya lázasan vitte a sirástól félajult gyermeket, míg egy közeli térre jutva, lassan leereszkedett egy padra s a kicsit védő-

leg ölébe bujtatva, mint egy fészek biztos melegébe, maga is fogvaogva kérdezte:

— Mit tettek veled? . . . Mondd, mit tettek?

René már nem félt. Amint az édes, ismerős kezek végigsimították arcát és haját, még jobban anyjához simul, végigtapogatva öltönyét, mintha még jobban fel akarná ismerni. És sóhajoktól, elcsukló zokogástól szakadozott hangon szólt:

— A szép hölgy . . . elolvasta a levelet. S aztán semmit se mondott . . . semmit . . . Nagyön sápadt volt és féltém a szemeitől, mama . . . Aztán bejött a papa . . . és mikor meglátott, nagyon gonosz volt . . . rácsapott a fejemre . . . és sirtam . . . S ekkor a szép hölgy rávetette magát a papára . . . ütötte-verte s így sikoltzott: — Gyáva! gyáva . . . A papa ekkor letérdelt, mintha imádkozni akarna s egyre azt mondta: — Bocsáss meg, bocsáss meg! . . . Aztán . . . többet nem tudok, mama . . . megszöktem, mert nagyon féltém . . .

— Fiam, drága kis René, — zokogta az anyja.

S a gyermek halkán, reszketve, hizelgő hangon folytatta:

— Mondd, anyuskám, ugy-e, nem hagszol . . . Nem dorgálsz meg, amiért nem vártam be a választ? . . . de nem birtam . . . látod, anyuskám, nem birtam, nagyon féltém . . . nem birtam . . .

Uj képzőművészeti egyesület alakult Szegeden.

— **Művészek szociális szervezkedése.**

(Saját tudósítónktól.) Igazán nagyfontosságú és a magyar képzőművészetben döntő jelentőségű az a mozgalom, mely szociális alapon, független egyesületbe tömöríti a vidéki festőket és szobrászokat. Ennek a kilépésnek el kellett végre következnie. Tovább már erkölcsstelenség és gyávaság lett volna tärni, hogy talentumos embereket tönkre tegyenek, csak azért, mert a tehetségtelenek tulsulyba kerültek, mert klikkrendszerrel teremtettek és mert terrorral dolgoznak. Végére is az ökölbe szorult kezek egy határozott gesztussal megállást parancsolnak. Végre megtalálták az utat, melyen az ő számukra is terem elismerés és kenyér.

De nagyon sokat jelent az új egyesület a tekintetben is, hogy a vidéki festőket és vidéki szobrászokat nem szolgáltatja ki fővárosi egyesületeknek s budapesti bálványoknak. A vidéki városok legyenek a vidéki művészeké-elsősorban, — ez a logikus cél. Másodsor: a vidéki művészeknél ne legyen kicsinyítő jelző az, hogy vidékiek, — ez a másik kívánság. Mert hogy milyen zseniális művész akad a vidéken, azt nem kell külön magyarázni, aminthogy közismert az is, hogy ezeket visszaszorítják, egyszerűen úgy, hogy náluk van a hatalom és dicsőség, náluk, a fölfúj bálványoknál, kiknél tényleg cél lehet, hogy a nagyszerű új neveket visszaszorítsák — saját gyöngeségük miatt.

Rendkívül örülünk azon, hogy Szeged város lesz a gócpontja az új, vidéki nagy egyesületnek. Szegeden annyi művész él és Szeged környéke oly szép, hogy mindent el kell követnie a város vezetőségének, hogy végre a képzőművészek érdekében tegyenek valami hasznosat. A művészeken kívül az igazi és befolyásos mecénások is lépjenek közbe, hogy Szeged város végre rájőjjön arra, mivel tartozik a művészetnek, elsősorban a képzőművészeknek!

Helyes az új egyesület szervezésében az is, hogy szociális alapra helyezik. Igen, így lehet valamit csinálni, mert szociális küzdelem az egész — nem annyira a közönséggel, mint egyes klikkekkel szemben. S hogy az egyesület szószólói nem amatőrök és feltűnni akaró külső urak, hanem maguk a művészek lesznek, — hát ez az, ami eredményt hozhat.

A szegedi és alföldi képzőművészek egy agilis szegedi festőnek, *Hódi Géának* kezdeményezésére alapítják meg az új: *Alföldi (Vidéki) Képzőművészek Egyesületét.* Célja az új egyesületnek:

Tárlatok rendezése a nagyobb vidéki városokban és Budapesten; képvásárlások állandó közvetítése; művészházak létesítése minél több vidéki városban és művészi tárgy előadások és fölolvasások rendezése.

Az egyesület vezetősége a képvásárlások állandó közvetítésével meg akarja oldani azt a siralmas, régi problémát, hogy miként lehetne művészi értékű, eredeti képek vásárlására szoktatni a vidéki közönséget, a mely lakásainak díszítésére még mindig ezeket ad silány gyári színnyomatokért.

Az egyesület szervező-bizottsága érdekes felhívást küldött szét a vidéki művészekhez, amelyből a következő részt közöljük:

Ismerjük a magyar művészetnek a fővárosba való nagy központosítását, amelynek eredménye, röviden szólva, *a vidék művészi érzékének elerőtlenedése, elhalása, amely nemcsak a nemzetnek kulturális fejlődésére,*